

این چینش منطقه‌ای با پیروزی انقلاب اسلامی ایران فروریخت. اما چه نظمی جایگزین آن شد؟ آمریکایی‌ها در یکی دو دهه نخست تلاش کردند از طریق مقابله با انقلاب اسلامی و سرنگون کردن نظام جمهوری اسلامی ایران اوضاع را به همان محیط دلخواه قبلی برگردانند. فکر می‌کردند با حذف ایران می‌توانند چنین کنند، اما وارد هر معادله‌ای شدند، محاسبه‌شان غلط از آب درآمد. وقتی موفق نشدند، کوشیدند سازوکارها و ترتیبات امنیتی جدیدی در منطقه ایجاد کنند تا جایگزین ترتیبات مبتنی بر ژاندار می‌شاه در منطقه شود. گمان کردند می‌توانند ایران را ایزوله کنند، اما باز هم به نتیجه نرسیدند. در نهایت به این نتیجه رسیدند که به دلیل موقعیت ژئوپولیتیک و ژئواستراتژیک ایران و پاره‌ای دلایل دیگر، اصلاً نمی‌توان بدون لحاظ کردن جمهوری اسلامی ایران ترتیبات سیاسی امنیتی جدیدی در منطقه ایجاد کرد. به این ترتیب، رویکردهای غلط آمریکا سبب شده است که در جهان کنونی همچنان یک محیط کنش پایدار نداشته باشیم.

پس گویا در این محیط جدید، الگوی کنشگری جدیدی نیز متولد شده است؟

بله! نوع کنش در دوران جنگ سرد، به شدت سیاسی بود، سپس امنیتی شد و شاید در مناطقی رگه‌هایی از تنش‌های نظامی شکل گرفت. اما در دو دهه گذشته، نوع کنش در جهان و از جمله در هارت‌لند (heart land) جهان (منطقه غرب آسیا) به شدت نظامی و امنیتی، و کمتر سیاسی است. چرا به شدت